

Yetsi nu berupa udhelha Pabluha ge ka benne ria leke Jesucristuha se'eke lhe'esi Corinto

¹ Neti Pablo ankaa apóstol ge Jesucristuha kumu de Tata Do Yebáha chi bedá lebie ki akaa nuní. Neti lenia betsi to geri'i Timoteo-ni ridhelhatu yetsi-ni gele, lebi'i ka benne ritupale lhe'esi Corinto-na ki rulhale ge Tata Do Yebáha lhe anágaba ridhelhagabatu yetsi-ni len adíle ka benne chi ankale gebie se'ele itúba daka Acaya-na. ² Xxudiri'i do yebáha lhe Jesucristu benne anke Xxanari'iha lhe, lake edá leke aka lenke le lhe use'eke le xen su lasi lhe.

Tata Do Yebáha rodú tsebie leri'i

³ Xxeniba ra le Tata Do Yebáha, delába Xxudi Jesucristu benne anke Xxanari'iha. Labie anke ttu xxudi ratua lasi lhe anke ttu Diosi satíaba rodú tsebie leri'i lhe. ⁴ Labie nuha rodú tsebie letu lo iyába ka elha disa ruyútu, kini anáchu ri'itu akagaba getu odú tsetu le ka benne rateke ttu bixa elha disa. Attiba ben Tata Do Yebáha bodú tsebie letu, aníha-gaba uintu. ⁵ Kumu anába attigaba gwate Cristuha biyúe elha disa, anágaba ri'itu de rekitu rigixxi'atu gebie, de nuha nna ruyú xxattatu elha disa, anágaba nna de babatu lenie nna yalhá tse rodúbie letu. ⁶ Ganna ri'itu ruyútu elha disa, ratetu aní kini lebi'i lhaale lo ka tulha gele-na lhe kini edú

tse lele lhe. Kumu ganna rodú tse Tata Do Yebáha letu, rodú tsebie letu kini anágaba ri'itu odú tsegabatu lele. Aníha kini lebi'i dhaale utto uchiale tti ratele luesi elha disa ratetu-ni. ⁷ Ruxxen tsitsiba letu gele, kumu yúbatu attiba lebi'i riselale len ri'itu tti ratetu ttu bixa, anágaba nna tti redú tse letu nna riselagabale len ri'itu redú tse lele.

⁸ Betsi to, raka letu unale ge elha disa biyútu daka Asia-ni. Tsitsiba gwatetu nuha la'ania. Chi tteba abí gwa dhaatu uchiatu lo nu ratetuha, abitturuba ruxxen letu eria bentu. ⁹ Chiba rakintu laa debániba chiba bisia sá getu gattitu. Aníha gwatetu kini abitturu uxxen letu ge la kwinaba ri'itu, sinuki uxxenla letu ge Tata Do Yebaa benne elhidha benbie ka benne chi uttiha. ¹⁰ Benneha bodilábie ri'itu lo elha disa xxeni gwatetu la'ania, axtaba bexunnina getu gattitu. Anágaba nna godilárugabe ri'itu lhe gegabe ruxxen letu deki godilaa chiettirugabe ri'itu lo nu si daa. ¹¹ Lebi'i utegaba nále len ri'itu innabale getu len Tata Do Yebáha, kini anáchu de ixé ka benne innabake getu lenie, de nuha nna ixegaba ka benne ugweke Tata Do Yebáha ixkixaru de unie nu tse len ri'itu.

Pabluha rigixxi'abie beaka labí ugíe lhe'esi Corinto

¹² Kumu ri'itu yu xeabatu, latsiruba ruintu arlo nuxaba benne, ttaka len lebi'i nuná ruinrutu latsiru. Labí ruintu ttu bixa nu udheana lotu. Lhixxa rába rinnetu, labí rukatsitu ttu bixa. Labí ruintu nu yu'uba ikitu, sinuki Tata Do Yebáha-ba raka lenie ri'itu. De nuha nna redeakintu ge nu ruintu. ¹³ Lo ka yetsi ridhelhatu len lebi'i,

labí ruintu lokani ttu bixa nu abittu rite denle o abittu aka gele ulabale. Neti ruxxenba lasia gwate dábinle nu ra lokani. ¹⁴ Ttiba chi rite denle ttu latti ge nu rigixxi'atu, anágaba isia sá gwate dábinle iyá tte, kini ganna chi bisia sá esia Jesús benne anke Xxanari'iha, la'ania nna ri'itu utetu elha gwedaka lasi gele, anágaba lebi'i utegabale elha gwedaka lasi getu.

¹⁵⁻¹⁶ Ge nuníba bexxen lasia. Laxkala ukati, tti tsiaya daka Macedonia-na, lade'axala ttea ata se'ele-na. Iki de chi bedáya Macedonia-na nna edete adakabaa ata se'ele-na attu libe kini edú itta lele chupa libe, kini anáchu ganna chi eya'aya daka Judea-ni, la'ania nna lebi'i utele ge neda kia. ¹⁷ Tti bebeki lasia unia aní, bittu akinle deki ttu nnelaba botsea elha rulaba le kia o benia attiba ruin adí ka benne, lade'axa ria: “Gwakaba unia ttu bixa”, delo nna edenía: “Labíru aka.” ¡Ko'o! ¡Labí ruin neti aníha! ¹⁸ Kumu attiba Tata Do Yebáha anke ttu benne ruinbe nu chi rabie, anágaba ri'itu labí lade'axa ratu le: “O”, delo nna edenátu: “Labí.” ¹⁹ Kumu Jesucristu Xi'in Tata Do Yebaa benne rigixxi'atu gebie, neti lhe Timoteo-ni lhe Silvano-ni lhe, benne rigixxi'atu geeha labí anke benne lade'axa innábie: “O”, delo nna edennábie: “Labí.” Benneha labí rotsea elha rinne gebie, satíaba ree: “Gwakaba.” ²⁰ Kumu de Jesucristuha nna iyába nu ra Tata Do Yebáha unie, gwa rakaba nuha. Laxkala de Jesucristuha-gaba nna tti rari'i: “Amén”, Tata Do Yebáha nuha ruinri'i kini ra xxeni lebie. ²¹ Tata Do Yebáha-gaba nuha ruse'e tsitsie ri'itu lhe ruse'e tsitsigabe le de chi babari'i len Cristuha. Lagabe nuha chi bodha'ane kini uintu

sina gebie. ²² Anágaba chigaba bodha'ane ttu seña lhe'e lastotu kini ule'e deki chi ankatu gebie, delába ulu'ubie Espíritu geeha lhe'e lastotu kini benneha runna liibie deki guteba Tata Do Yebáha nu chi rabie utebie getu.

²³ Tata Do Yebáha yu xeabe, de gwatuaba lasia le nna labí chi bitaa lhe'esi Corinto-na kini ka kisaa le. ²⁴ Kumu ri'itu labí raka letu innabiatu le ki gatu le: “Aní teeki tsia lele”, kumu lebi'i tseba chi ria lele. Ri'itu nu rakala letu, ute nátu len lebi'i kini tse'e ittarule.

2

¹ De nuha nna belaba lasia, labí itaa attu libe kini etedidú si'a lele. ² Kumu ganna ttixka neti udú si'a lele, nianna, ¿núla anka nu odú ittana lasia ganna? ¿Laaba ganna lebi'i ka nu udú si'a lele, lebi'i nuná odú ittale lasia? ³ De nuha nna benia yetsi nu udhelhaa len lebi'iha, kini ganna chi isiaya ata se'ele-na lebi'i ka nu ralhale odú ittale lasia, abittu udú si'ile lasia la'ania. Kumu neti yu xeabaa deki tti edú itta lasia, anágaba lebi'i iyágabale edú itta lele. ⁴ Tti benia yetsi nu udhelhaa len lebi'i la'ania, yalhá bedúna neti lhe biyú xxattaa elha disa lhe axtaba ribesia. Labí benia yetsiha kini udú si'a lele. ¡Ko'o! Benlaa yetsiha kini anáchu lebi'i yule deki raka xxattati gele.

Pabluha rabie: “Gwalidhí elha xen lasi ge nu betsetsi-na”

⁵ Ganna nuxa ttúle nuná chi betsetsile, neti labí ritebiaya tti ria, nu betsetsi-na, labí suna neti nuná bedú si'ina lasia, sinuki iyágaba lebi'i nuná

bedú si'ina lele. ⁶ Kumu ixebale chi begwele nu betsetsi-na elha disa. Elha disa nu chi begwele na, ukare'a nuná. ⁷ Nu uinlale, gwalidhíla elha xen lasi geni lhe gwalodúla itta leni lhe kini abittu udú si'i xxattana leni. ⁸ De nuha nna rinnaba ditia len lebi'i gwaluni kini lana tte denna deki gwa rakabinle geni. ⁹ Kumu neti benia yetsiha, kini unaa ganna gwa rudole tisa ge iyá tte nu chi ria uinle. ¹⁰ Laxkala nu dhile elha xen lasi geni ge ttu bixa rutsetsina, neti gwadígabaa elha xen lasi ge nuha. Ganna tee ttu bixa teeki dhia elha xen lasi geni, de lebi'i nna chi uxía elha xen lasi ge nuha arlo Cristuha. ¹¹ Aníha kini abittu dhaa nu xxegwiha dhi yiena ri'i, kumu chiba yuri'i nu rulha le nuha uinna.

Pabluha tti bisine lhe'esi Troas-ni, labí bedú tsena lebie

¹² Neti tti bisinaa lhe'esi Troas-ni kini kixxi'aya ka tisa ge Cristuha, Tata Xisiha gwa udhalibe neda kia kini kixxi'aya ka tisa geeha. ¹³ Ttaka labí udú tse lasia, kumu lanú betsi to geri'i Tito-ni gwaxxakaa niha. Aníha uka nna uchú tisa ka benne se'e niha nna udáya diaya daka Macedonia-ni.

Pabluha rugwebie Tata Do Yebáha ixkixaru

¹⁴ Ttaka ixkixaru Tata Do Yebáha, kumu de babatu len Cristuha, de nuha nna runie kini ri'itu satíaba ridaatu lo nu xxegwiha. Ri'itu rixúnie kini gaxaba diatu rigixxi'entu ka benne ka tisa geeha, kini uinbiake bie. Nu rigixxi'atuha ankana attiba ttu nu rure ixixxi, gaxaba diatu radhina. ¹⁵ De nuha nna ri'itu ankatu ttiba ttu nu rure ixixxi rutso du Cristuha arlo Tata Do

Yebáha. Ankagabatu ttiba ttu nu rure ixixxi arlo ka nu gwalákana lhe arlo ka nu tsia nnittikana lhe. ¹⁶ Arlo ka nu tsia nnittikanaha, ri'itu ankatu ttiba ttu nu rure ixixxi nu kilana elhutti gekani, nna arlo ka nu gwalákanaha nna ankagabatu ttiba ttu nu rure ixixxi nu uinna kini aka benkana ttu dia lii. Ttaka luesi sina ruintu-ni lanú nu dhaana uinna nuní ganna abíba du lenna Cristuha. ¹⁷ Kumu ri'itu labí ruintu tti runi ixe ka nu reki naa. Ka nuná rekikana rigixxi'akana ge Cristuha kini ridíkana belhiu. Ttaka ri'itu Tata Do Yebáha gwa yu xeabe labí danalhatu belhiu; lhixxa rába rekitu rigixxi'atu ka tisa geeha, ruintu atti galába ka benne chi udhelhe lhe atti galába runi ka benne chi babake len Cristuha lhe.

3

Pabluha rabie: "Ri'itu rigixxi'atu ka tisa kubi ka nu chi bodha'an Tata Do Yebáha"

¹ Gwa rakabinle la labakana chi bededulokana redene tsekana ge nu ruinkana kini eya'an tsekana arlotu. ¡Ko'o, labí! Lebi'i gwalinnáruga, ri'itu, ¿si riyasintu dhentu ttu yetsi ki utso dutu arlole ata rigixxi'a loni deki benne tseba ankatu kini lebi'i nna tsia lele getu? O, ¿si riyasintu uinle ttu yetsi dhentu ata rigixxi'a loni deki gwa ankabatu benne tse? ¿O, si riyasintu uintu tti runi adí ka benne rinnabake yetsi? ¡Ko'o, labí!
² Kwinaba lebi'i nuná ankale ttiba ttu yetsi rutso dutu arlo ka benne. Ka benne rutso dutu le arloke, ka benneha tti rilákanie tseba anka elha ruin gele, la'ania nuha rokinni ikike deki ri'itu tseba bele'entu le ge Cristuha. ³ Lebi'i rilá saaba

deki ankale ttiba ttu yetsi ben Cristuha nu rutso dutu arlo ka benne ki rule'e loo sina bentu len lebi'i. Labí benie na len letra nu dia lo yetsi, sinuki bixúlanie Espíritu ge Tata Do Yebaa benne anka baniha. Labí bodha'ane na lo ka íyya, sinuki bodha'ane na lhe'e lasto ka benne.

⁴ De nuha nna ruxxen letu Tata Do Yebáha-ba runie nuní de babatu len Cristuha. ⁵ Labí ri'itu ruuntu aní, gwanka innátu deki nu anka gebatu nuní ruuntu. ¡Ko'o, labí! Sinuki iyába nu raka getu ruuntu, Tata Do Yebáha-ba runie ki raka nuní. ⁶ Labe benie ri'itu ki akatu nu díka kixxi'atu ka tisa kubi ka nu chí bodha'an tsitsie len ka benne. Tisa kubi nu rigixxi'atu-ni, nuní labí diana lo ttu bia bennabi, sinuki Espíritu ge Tata Do Yebáha-ba rutebie na. Kumu ka tisa dia lo bia bennabiha rukinniba ka nuha ri'i kini gattiri'i, ttaka Espíritu ge Tata Do Yebáha ruinlee kini aka benri'i arloe.

⁷ Ka tisa ka nu dia lo ka íyya bodha'an Tata Do Yebáha len Moisés-ni, delába ka nu rukinnikana ri'i kini gattiri'i, ka nuha ukakana nu ra xxeni lekani. Laxkala tti besin Moisés-ni len ka íyyaha, ka nu Israel-ni labí uka ugiakana lo Moisés-ni de raka galha xxatta loni, meskiba nu raka galha loniha, sattiruba bechía nuha nna benitti loobana. ⁸ Ganna ka tisa dia lo ka íyyaha uná xxeni lekani, ¿laaba ganna adírula xxeni ra le nu ruin Espíritu ge Tata Do Yebáha lenri'i? ⁹ Kumu ki ganna ka tisa ka nu dia lo ka íyyaha, ka nuha rukinnikana ka benne arlo Tata Do Yebáha, ki ganna ka nuha ra xxeni lekani, adírula xxeni ra le tisa kubi nu rigixxi'ana deki Tata Do Yebáha riguabie yua kwe'eri'i ge ka tulha ruinri'i. ¹⁰ Ka

tisa ka nu ra xxeni lekani la'ania, nnanna labíru xxeni ra le ka nuha ganna rutsenri'i kana len tisa kubi nu tuttíruga ra xxeni leniha. ¹¹ Ki ganna ka tisa ka nu bechía ttu sattirubaha gwa ukakana nu ra xxeni lekani, adírula xxeni ra le ka tisa ka nu uchíakana ttu dia liiha.

¹² Ri'tu de ruxxen letu ge ka tisa-ni, de nuha nna labí rasintu rinnetu. ¹³ Labí ruintu tti ben Moisés-ni. Nuha bedhea loni len ttu lari kini ka nu Israel-ni abittu bilákinna tti deyya renitti loo nu raka galha loniha. ¹⁴ Ttaka lakana yayaba ikikani labí ute dákinna, kumu axtaba nnanna tti rulabakana ka tisa ka nu bodha'an Tata Do Yebáha lenkana ttuha, tti rulabakana ka tisaha ttisidiba lariha-ba nuha rudheana lokani. Kumu sunruba ganna chi ibabakana len Cristuha nna gwatua lariha lokani. ¹⁵ Axtaba nnanna tti rulabakana ka tisaha, delába ka tisa bodha'an Tata Do Yebáha len Moisés-ni, attisidiba lariha-ba nuha abittu rugwelhana tte dákinna. ¹⁶ Ttaka ganna chi rudaxxuri'i neda ge Tata Xisiha, la'ania nuha chi ritua nu abittu rugwelhana utte dari'i. ¹⁷ Kumu Tata Xisiha anke Espíritu nna ata chi do Espíritu ge Tata Xisiha lhe'e lastori'i, nna chiba bese'e lhaari'i, labíru xigari'i lo ttu bixa. ¹⁸ De nuha nna iyábari'i labíru ankari'i ttiba ttu benne yaya loe ttu lari. Attiba lo ttu iyya gwana chiba rilá saabinri'i nu xxeni ra le Tata Xisiha. Kwa kwaba diari'i rule'e loori'i nu xxeni ra leeha nna kwa kwagaba risinri'i rakari'i attiba labie. Tata Xisiha benne anke Espírituha, benneha runie kini raka aní.

Ka tisa ge Jesucristuha ankake ka nu daka xxatta

¹ Tata Do Yebáha gwatua lebie ri'itu nna bedha'ane ri'itu kini tsekitu kixxi'atu ka tisa geeha. De nuha nna labí redí liretu. ² Labí ruintu nu raka gatsi nu dika ugwena ri'itu elhittu lo ka benne. Anágaba labí rotsi'inu letu tti rinnetu kini tsia le ka benne getu lhe nigaba labí rotseatu nu ra ka tisa ge Tata Do Yebáha. Nu ruinlatu, arloe rinnebatu nu ankaba gwalí. Aníha ruintu ki rodha'antu lasi ná ka benne kini iyábake okinni ikike deki tseba anka nu ruintu. ³ Ttaka ganna tee ttu bixa nu rudheana ki abittu rite dani ka benne ka tisa tse rigixxi'atu-ni, suna ka nu tsia nnittibakana, sunruba ka nuha abittu rite dákinna. ⁴ Kumu nu xxegwiha, delába nu anka diosi rinnabiana yiesi lo yu-ni, lana nuha bedheana elha rieni ge ka nu abittu ria lekinna kini abittu ute dákinna xiani nu runna ka tisa tseha, delába ka tisa ka nu rigixxi'ake ge nu xxeni ra le Cristuha. Labie nuní anke atti tteba Tata Do Yebáha. ⁵ Ri'itu labí getu rekitu rigixxi'atu. ¡Ko'o! Ri'itu rekilatu rigixxi'atu ge Jesucristuha. Rigixxi'atu deki labie anke Xxanari'i. Ri'itu sunruba rixútu ki rigixxi'entu le ge Jesús-ni de rakintu gebie. ⁶ Kumu Tata Do Yebáha, delába benne rabie: “Galha xiani ata anka chulhaha”, lagabe nuha chi rudenie lhe'e lastotu kini tte dentu nu xxeni ra lebie. Nu xxeni ra leeha nuha rilenri'i lo Jesucristuha.

⁷ Ttaka ka tisa tse rigixxi'atuha ankake attiba ttu nu daka xxatta nna ri'itu ka benne rigixxi'atu ka tisaha ankatu attiba ttu yedhu yu nu abittu ruchiana isá. Aníha kini ule'e deki Tata Do

Yebáha-ba nuha ra tsitsi xxatta lebie, labí ri'itu nuní ra tsitsi letu. ⁸ Laxkala meskiba bika ratetu tti ruyútu ttu bixa elha disa, labí reyadi gaatu lhe meskiba labí yutu bí uintu tti ratetu elha disaha, ttaka labí rudú xxattana ri'itu, ⁹ lhe meskiba ridú nookana ri'itu, ttaka Tata Do Yebáha labí rudhá ikie ri'itu. Meskiba ridaakana lotu, ttaka labí tuttíru rutse'e lookana ri'itu. ¹⁰ Gaxaba diatu ruxunnina getu uttikana ri'itu attiba bettikana Jesús-ni, kini aníha nna ule'egaba elha nabani geeha lentu. ¹¹ Kumu nnanna laka sa se'e bentu, satíaba daa elhutti lotu de rekítu rigixxi'atu ge Jesús-ni, kini anágaba len latitu-ni rule'e lootu elha nabani gebie tti ratetu ruyútu ttu bixa elha disa, delába latiri'i nu rattina yiesi lo yu-ni. ¹² Laxkala ri'itu elhuttiha-ba danalhana ri'itu de rekítu ugixxi'a gebie, lebi'i nna elha nabanila ridíle arlo Tata Do Yebáha.

¹³ Lo ka yetsi ge Tata Do Yebáha dia ra: “Neti de ugía lasia Tata Do Yebáha, de nuha nna unnea.” Anágaba ri'itu de ugía letu benneha, de nuha-gaba nna rinnetu. ¹⁴ Kumu yúbatu deki Tata Do Yebáha belhidhe Jesús benne anke Xxanari'iha lo elhuttiha. Benneha-gaba nuha elhidhe ri'itu lo elhuttiha attiba belhidhe Jesús-ni lo elhuttiha. Nianna echebie ri'itu itupa len lebi'i ata doeha. ¹⁵ Iyába nu ratetu-ni rixúna len lebi'i kini tsaniru ka benne edí baake nu tse redá le Tata Do Yebáha rutebie lenke, kini anáchu ixeerugabake ugweke bie ixkixaru, kini inná xxeni lebie.

¹⁶ Laxkala labí redí liretu. Meskiba bela latitu-ni diana raxxuna, ttaka espíritu getu-ni, ttu ttu sába diabie rekubie. ¹⁷ Kumu nnanna

nu ratetu yiesi lo yu-ni, lattiba nuní lhe sattiba ratetu nuní lhe, ttaka nu dhitu ge nu ratetu-ni xxenirula anka nuha lhe ttu dia liiba edí baatu geni yebáha lhe. ¹⁸ Ri'itu labí rudo lotu ugíatu nu rilá, sinuki rudola lotu ugíatu nu abittu rilá. Kumu nu rilenri'i yiesi lo yu-ni, nu tse'e looba anka nuní, ttaka ka nu abittu rilá, delába ka nu ankakana ge yebáha, ka nuha satíaba uchíakana.

5

Ri'i edíri'i attu lati kubi geri'i yebáha

¹ Kumu yúbari'i bela latiri'i nu se'eri'i lhe'eni satti yiesi lo yu-ni, nuní ankana attiba ttu yo'o geri'i nu labí ruchiana isá. Ganna nuní tse'e loona, Tata Do Yebáha gweyonnabe attu yo'o tse geri'i nu labí ruin ttu benne len nábie, delába eyonie attu lati kubi geri'i nu uchiana ttu dia lii yebáha. ² De nuha nna nnanna laka sa se'eri'i lhe'e bela latiri'i-ni, ribesi gweri'i, kumu raka leri'i eta'ari'i lhe'e attu lati kubi geri'i nu tse'eri'i lhe'eni yebáha. ³ Kumu la'ania teeki nuku lati kubi geri'i se'eri'i, labí suna anába ankari'i se'eri'i. ⁴ Laka nnanna sa se'eri'i anka benri'i lhe'e bela latiri'i-ni, ribesi gweri'i ruyúri'i elha disa. Laa ribesi gwegari'i de raka leri'i eriari'i lhe'e bela latiri'i-ni. ¡Ko'o! Sinuki nu rakala leri'i eyokuri'i attu lati kubi geri'i nu anka ge yebáha, kini latiri'i nu rattina yiesi lo yu-ni eseana nna ayakana ttu nu uchiana ttu dia lii yebáha. ⁵ Tata Do Yebáha-ba chi benie ri'i kini ayakari'i aní. De nuha-la chi betebie Espíritu geeha lenri'i kini

benneha unna liibie deki gwalíba aka nu chi rabie unie lenri'i.

⁶ De nuha nna satíaba xen leri'i lhe anágaba gwa yúgabari'i deki nnanna laka sa se'eri'i lhe'e bela latiri'i-ni, idittuba sa se'eri'i kwe'e Tata Xisiha. ⁷ Kumu ri'i de gwa riaba leri'i deki gwalíba doe, de nuha nna ruxxen leri'i gebie, labí ruxxen leri'i gebie de chi rilenri'e. ⁸ Ttaka xen su lasiba se'eri'i nna yalhá ladeakari'i eriari'i lhe'e bela latiri'i-ni kini esinri'i tse'eri'i kwe'e Tata Xisiha. ⁹ Laxkala nnanna sila sa se'eri'i lhe'e bela latiri'i-ni o sila abitturu, nnanna ruinrulari'i doelha uinri'i nu tsu'u lebie. ¹⁰ Kumu iyábari'i teeki eso duri'i arlo Cristuha kini unie elhuxtisi geri'i nna kua ttu tturi'i dhiri'i nu ralhari'i ge nu benbari'i tti use'eri'i yiesi lo yu-ni, sila benri'i nu tse o sila benri'i nu satsa.

Pabluha rigixxi'abie gasina ese'e tse ka benne len Tata Do Yebáha

¹¹ Ri'itu de tee elha rasi ge Tata Do Yebáha lhe'e lastotu, de nuha nna ruintu doelha rigixxi'atu gebie kini tsia le ka benne gebie. Labie gwa yube gasina ankatu, neti nna ruxxenba lasia lebi'i gwinbiagabale gasina ankatu. ¹² Bittu akinle deki chiba rededulotu redene tsetu ge nu ruintu kini eya'an tsetu arlole. ¡Ko'o! Suna rinnebatu aní kini lebi'i inná xxeni lele ge nu ruintu, kini aníha nna gwa tee ro'ole ekabile ge ka nu ruinkana ttaba, rule'ekana deki raka gekani nna labí rulannikana ttixa anka lhe'e lastokani arlo Tata Do Yebáha. ¹³ Ganna rale deki ri'itu ruintu attiba ttu nu raka ikini, nu rale raka ikituha, ge Tata Do Yebáha-ba rixú nuha

nna ganna ruinbatu ge nu gwa do tseba ikini, nu ruintuha ixúna len lebi'i. ¹⁴ Iyába nu ruintu, ruintu na kumu de rakin Cristuha geri'i. Kumu yu xeabatu deki Cristuha uttie kini utixe ge iyába ka benne. De nuha nna attisidiba iyábari'i nuha uttiri'i lenbie. ¹⁵ Labie uttie ki utixe ge iyába ka benne, kini anáchu ka benne chi uxíke elha nabani rutebie lenkeha abitturu tse'eke uinke nu rakaba leke, sinuki tse'elake uinke nu ru'u le benne utti ki utixe geke, iki de nuha nna tti beyadhe lo elhuttiha.

¹⁶ Laxkala debá nnanna labíru tse'etu ulannitu ttu benne tti rulanni luesi ka benne se'e yiesi lo yu-ni. Meskiba ganna Cristuha, tti udoe yiesi lo yu-ni, belannitue ttiba rulannitu ttu benne, ttaka nnanna labíru rulannitu benneha aníha. ¹⁷ Laxkala ttu benne chi babe len Cristuha, ttu benne kubiba chi beyaka benneha. Nu anke ttuha chiba bitua nuha, nnanna len benneha iyába chi beyaka kubi.

¹⁸ Iyá nuní ben Tata Do Yebáha. Benneha bose'e tsebie ri'i lenie de nu ben Cristuha tti uttie utixe geri'íha, nna ri'itu chi bodha'ane kini kixxi'atu gasina ese'e tse ka benne lenie. ¹⁹ Kumu Cristuha nuha bixúni Tata Do Yebáha kini benneha botse'e tsebie ka benne len Tata Do Yebáha. Labíru bejuabie ke yua ge ka tulha ruiñke nna ri'itu nuní bodha'ane kini kixxi'atu gasina ese'e tse ka benne lenbie.

²⁰ Laxkala ri'itu ankatu benne udhelha Cristuha kini rutso dutu gebie. Tti rinnetu rulisatu le, la'ania nuha attisidiba kwinaba Tata Do Yebáha nuha raxie le. Rinnetu kwenta ge Cristuha tti ratu le: "Gwalese'e tse len Tata Do

Yebáha.” ²¹ Cristuha labí tulha ben benneha, ttaka de ri'i nna bejua Tata Do Yebáha bie tulha geri'i kini de nu gwateeha nna utua Tata Do Yebáha yua kwe'eri'i ge ka tulha ruinri'i.

6

¹ Ri'itu ankatu benne ribentu len Tata Do Yebáha lo sina gebie. De nuha nna rulisatu le abittu udelha lattile nu tse redá le Tata Do Yebáha rutebie gele. ² Kumu lo ka yetsi geeha rinnebie ree:

Neti gwa bedoba nagaa gelu la sá tti chi ga'anati udo nagaa gelu,
lhe gwa beteba náya lenlu, la sá atti chi ga'anati odiláya ka benne.

Gwaluyúruuga, nnanna chi bisia sáha. Nnanna nuha chi bisia sá atti chi ga'anani Tata Do Yebáha odilábie ka benne.

Pabluha rigixxi'abie ge nu ratebie de rekie rigixxi'e ka tisa ge Cristuha

³ Ri'itu labí ruintu ttu bixa nu utsetsinna ka benne. Labí rutsetsintu ke ki abittu itua bala'ana ge sina ruintu ge Tata Do Yebáha. ⁴ Nu ruinlatu, bixaba ruintu latsiruba ruintu na. Ruinbatu atti galába ttu benne rixú lo sina ge Tata Do Yebáha.

Gwa rutto ruchíabatu ttixka ratetu ttu bixa,
lhe tti riyasintu ttu bixa lhe,
anágaba tti ruyútu ttu bixa elha disa,
⁵ lhe rutto ruchíagabatu tti raya ka benne ri'itu,
lhe tti rattatu lisiyya lhe,
anágaba tti rebi'i nookana ri'itu,
lhe tti ratú rebisiba letu de ribentu sina,
lhe anágaba tti rebeatu bisiela,

lhe tti rattitu ubina abí tee gotu lhe.

⁶ Ruinbatu nu anka taga'a tse atti galába runi ttu benne rixú lo sina ge Tata Do Yebáha.

Rule'e loobatu nu yutu gebie.

Anágaba ankagabatu benne re besi letu, lhe re tse letu,

lhe rule'etu deki gwalí yu'u Espíritu ge Tata Do Yebáha latitu.

Anágaba nna ankagabatu ka nu gwalígintu rakintu ge ka benne

⁷ lhe rinnegabatu nu ankaba gwalí,

lhe rixúgabintu nu tsitsi ra le Tata Do Yebáha.

Ruinbatu attiba runi ttu soldadu diana ritilhana denna iyába nu ixuinna.

Aníha-gaba ri'itu tti rinnetu lhe tti rekabitu ge ka benne, rigixxi'abatu ge nu dika ose'e tsena ke arlo Tata Do Yebáha.

⁸ Gwadú gwa ria lekani ri'itu, gwadú nna rigu'uba ni'akani ri'itu.

Gwadú nna rinnekana rákana deki tseba ruintu, gwadú nna rigualakana bala'ana getu.

Ri'itu rinnebatu nu ankaba gwalí, ttaka lakana rálakana deki nu gwen lasiba ankatu.

⁹ Gwadú meskiba gwa ankabiakinna ri'itu nna rálakana deki labí ankabiakinna ri'itu.

Gwadú nna rugwekana ri'itu ttu bixa elha disa, ttaka labí ridaakana uttikana ri'itu.

Ttiba ttu nu yatti rakakinna chi ankatu, ttaka sa reki benbatu.

¹⁰ Rákana deki ri'itu ankatu benne du si'i letu, ttaka satíaba du itta letu.

Rákana deki ankatu benne dii, ttaka ri'itu ruinlatu kini ixeba ka benne gatta elha tse geke arlo Tata Do Yebáha.

Rágabakana deki ri'itu labí bi tee getu, ttaka arlo
Tata Do Yebáha iyába gwa teeba getu.

¹¹ Lhixxa rába rigixxi'entu le xa benne Corinto,
labí bixa rudhea letu. ¹² Len lebi'i labí rudhea
letu ttu bixa; lebi'ila nuná rudhea lele. ¹³ Rulisaa
le attiba ttu xi'inia. Gwaluni attiba ruuntu, abittu
ku'u lele ttu bixa, gwalinneba na len ri'itu.

Ri'i ankari'i yotu ge Tata Do Yebáha

¹⁴ Abittu iyietile uinle tti runi ka nu abittu ria
lekani Cristuha.

Kumu lebi'i gwa yu xeabale, nu anka tseha labí
raxxína nuha len nu anka satsaha
lhe anágaba chulhaha labí raxxína nuha len
xianiha.

¹⁵ Anágaba Cristuha labí raxxína benneha len nu
xxegwiha,

lhe ttu benne ganna ria lebie Cristuha, labígaba
raxxína benneha len nu abittu ria leni
Cristuha,

¹⁶ Lhe anágaba labí raxxína yotu ge Tata Do
Yebáha len ka nu labí gwalí ankakana
diosi.

Kumu ri'i nuní chi do Tata Do Yebaa benne anka
baniha lhe'e lastori'i, delába ankari'i attiba yotu
gebie attiba chi ree lo ka yetsi geeha:

Neti dhoa lhe tsekia lagwi ge ka benne.

Akaa Diosi geke, lake nna akake benne kia.

¹⁷ Laxkala de nuha nna ra Tata Xisiha:

Gwaliria lagwi ge ka nu abittu ria lekinna,
gwalukwitta kwe'e ka nuná,

lhe abittu kanle nu anka tsiga lhe.

Neti nna gulabibaa le.

¹⁸ Neti akaa xxudile nna,

lebi'i nna akale xi'in biyúa lhe xi'iniunnáya lhe.

Aníha ra Tata Xisiha benne ra tsitsi xxatta leeha.

7

¹ Laxkala xa betsi to kia, ri'i chi yuri'i deki Tata Do Yebáha chiba begwebie tisa unie iyá nuní. De nuha nna chinka kuari'i abitturu uinri'i nu rutsigana ri'i lhe nu rodha'an satsana ri'i arlobie lhe. Nu uinlari'i tsiarulari'i akari'i nari xú arloe de tee elha rasi geri'i lenbie.

Pabluha redú itta lebie ge nu ruin ka benne Corinto

² Gwalugwelha eta'atu lhe'e lastole attu libe. Lebi'i gwa yu xeabale, ni ttúle labí bixa chi bedhakatu le lhe labí chi bennittitu le lhe, anágaba labí chi utebiatu bixa bedhakatu le.

³ Laa rigisagaa le tti ria aní, kumu chiba xpeya le, gwa rakabati gele meskiba bixa aka, sila gattia len lebi'i o sila sa dhoa aka bania len lebi'i. ⁴ Neti rinnebaa attiba ankaba geni len lebi'i. De lebi'i nna ra xxeni lasia. Yalhá elha xen lasi redía gele. Meskiba ruyútu iyá looba elha disa, kumu de lebi'i nna yalháruba itta du lasia.

⁵ Kumu tti bisiatu Macedonia-ni birula bedí letu. Gaxaba diatu biyútu elha disa, delába biyayatu lhe uxítu elha rasi lhe. ⁶ Ttaka Tata Do Yebaa benne rodú tsebie le ka benne abittu du tse leke, lagabe nuha bodú tsebie letu tti chi besia Tito-ni. ⁷ Laa sunruga de besianaha nna bedú tse letu, sinuki bedú ittagaba letu kumu lana yalhá itta bedú leni gele, lhe rágabana deki lebi'i yalhá re lele ilenle neti, lhe yalhá ribesile de releninle ge nu ukaha lhe, anágaba yalhá ruchacha ikile kia. Tti binaa iyá nuní adírula itta bedú lasia.

⁸ Meskiba bedú si'a lele delo ni'a ge yetsi udhelhaa len lebi'i la'ania, nnanna labíru rudúna neti ge nuha. Gwalí galá bedúna neti la'ania, kumu neti yua deki yetsiha bedú si'ina lele ttu satti to. ⁹ Nnanna yalhá itta du lasia. Laa du ittaga lasia de udú si'i lele ge yetsi udhelhaaha. ¡Ko'o! Sinuki dula itta lasia kumu de nu gwateleha bixúna kini bodúna le nna bedhan le nu ruinleha. Lebi'i Tata Do Yebáha-ba bedú si'e lele, de nuha nna labí gwatele ttu bixa delo ni'a ge nu bentuha. ¹⁰ Kumu ganna ri'i rudú si'i Tata Do Yebáha leri'i, nu rudú si'ina leri'iha rixúlana kini rodúna ri'i ge nu abittu anka tse ruinri'i nna rudhanri'i abitturu ruinri'i na. Aníha kini odilábie ri'i nna esinri'i arloe. Laxkala labí teeki eleninri'i tti rudú si'i Tata Do Yebáha leri'i. Ttaka ganna rudú si'ina leri'i tti rudú si'ina le ka benne se'e yiesi lo yu-ni, tti rateri'i aníha, elhutila rigila nuha geri'i arlo Tata Do Yebáha. ¹¹ ¡Gwaluyúruuga! De bedú si'i Tata Do Yebáha lele, de bedú si'e lele nuha bixúna kini nnanna gwalíga chi betabinle ge nu benleha, lhe jeru tte chi utixxi'ale bí lo ni'a ge benle aníha, lhe anágaba yalhá bise'enle ge nu ukaha, lhe yalhá elha rasi chi tee gele nnanna, lhe yalhá chi re lele ilenle neti lhe, anágaba jeru tte chi rudona lele ruinle nu anka tse, lhe jeru tte chi begwele nu betsetsiha elha disa lhe. Iyá nu ruinle-ni runna liina deki lebi'i labí bixa tulha daale ge nu ukaha. ¹² Laxkala yetsi nu benia udhelhaa len lebi'i la'ania, laa bengaa nuha delo ni'a ge nu betsetsiha, nigaba laa

bengaa nuha ge benne bisetsinie ge nu ben nuha. Benlaa yetsiha kini lebi'i ute denle deki gwa retabibinle getu arlo Tata Do Yebáha. ¹³ De nuha nna beyaka xen letu.

Laa sunruga de nuha beyaka xen letu, sinuki adírula itta bedú letu tti bilentu du itta le Tito-ni tti besiana ata se'etu-ni kumu de iyábale bodú tsele leni. ¹⁴ Neti yalhá xxeni ra lasia gele arlo Tito-ni. Labí retutti ge nu chi xpeya na gele deki lebi'i tseba anka nu ruinle. Kumu ttiba len lebi'i nu gwalíba anka iyá nu chi ratu leha, anágaba len Tito-ni nu gwalíba anka iyá nu chi utixxi'entu na gele. De nuha nna tee ro'otu ra xxeni letu gele. ¹⁵ Laxkala nnanna rakarulinna gele tti radú leni gasina biyúle na la'ania, iyábale gwa bedobale tisa geni lhe jeru tteba uxile na tti bisiana len lebi'iha. ¹⁶ De nuha nna nnanna yalhá itta du lasia kumu de ruxxen lasia gele.

8

Lebi'i edáru lele utele belhiu

¹ Anágaba xa betsi to, rakagaba letu kixxi'entu le ge nu tse ruin Tata Do Yebáha len ka benne chi ria leke Cristuha, delába ka benne ritupake lhe'e ka yiesi se'e daka Macedonia-ni. ² Ka benneha tti rateke ruyú xxattake elha disa, la'aniala bedúru itta leke lhe meskiba ankake tuttíru benne dii, la'aniala bedáru leke bete chiettiruke nu tee geke. ³ Kwinaba neti biyú loa betebake kua nu udaabake beteke, tiski bedárula leke beteke tti nu dika uteke. ⁴ Ka benneha birula bedú siike unnaba ditibake lentu kini ugwelhatu ke iselake uteke belhiu ki dhi ka benne chi ankake

ge Tata Do Yebáha se'e lhe'esi Jerusalén-ni.
⁵ Ri'itu ukintu ganna suna belhuha-ba uteke, ttaka la kwínaba lake lade'axa ráke: “Uinbatu nu innaba Jesús benne anke Xxanari'iha. Nianna tti redenáke: Uingabatu nu innábale. Lake nna benbake attiba ru'u le Tata Do Yebáha.”

⁶ De nuha nna unnaba dítitu len Tito-ni ki uinna attiba chi udulona ruinna ttuha, anágaba uinna nnanna ulhuxa loona uttupana belhiu nu edá lele utele. ⁷ Lebi'i nuná ankale ka nu rakaru gele ruinle iyá tti adí ka benne, delába gwa ria tsitisiru lele ge Tata Do Yebáha, lhe gwa rakaru gele rinnele, lhe gwankarule benne yuu, lhe anágaba gwankale benne jeru tte ruinle ttu bixa, lhe gwankale benne rakaruinle getu lhe. Ttiba ruinle-na, anágaba nnanna gwaledáru lele gwalute belhiu nu ruttupatu-ni.

⁸ Laa rigaa deki teeki ute chiettirule. Suna rigixxi'abaa ge nu riláti ruin adí ka benne, jeru tte redá leke ruteke. Rigixxi'aya nuní kini anágaba lebi'i ule'e ganna si gwalíginle rakinle ge ka benne. ⁹ Lebi'i gwa yu xeabale, Jesucristu benne anke Xxanari'iha bedába lebie ben tsebie len lebi'i. Benneha meskiba uke benne tee xxatta elha tse gebie yebáha, ttaka de ukanie gele, de nuha nna bisiabie yiesi lo yu-ni nna beyake ttu benne abittu gebie tee. Benneha beyake nu labí tee geni, kini lebi'i, de benneha nna chi bisinle ukale benne tee elha tse gele yebáha.

¹⁰ Neti utea ttu elha rieni len lebi'i: tserula saríana le ganna uinle attiba chi udulole benle usedaha. La'ania bebeki lele utele belhiu nna

udulo ttebale bettupale na. ¹¹ Aníha-gaba gwaluin nnanna. Gwalulhuxa gwaluttupa nu chi udulole ruttupale la'ania, kini anáchu attichuba uleki lele utele belhuha, anágaba gwaluin nnanna. Gwalute kua dhaabale utele. ¹² Kumu ttixka ttu benne jeru tteba redá lebie rutebie, Tata Do Yebáha gwa ridíbe nu rute benneha, labí rinnabe nu labí dhaa benneha utebie.

¹³ Laa rinnabagaa nuní kini ka nu subila exxa tama gekani nna lebi'i nna iyasa gele. ¡Ko'ol Runia kini tu tulapaba tse'e iyári'i. ¹⁴ Lebi'i, nnanna tee tama gele nna utele na ge ka nu riyasakinna, kini anágaba lakana, tti gatta tama gekani, la'ania nna utegabakana gele tti iyasinle. Aníha kini anuttu nu iyasa geni, ¹⁵ attiba ra lo ka yetsi ge Tata Do Yebáha ata dia ra: “Nu bediga ixeniha, labí bexxaru ge nuha, nigaba nu bediga ttu lattiha, labí biyasa ge nuha.”

Tito-ni lhe a chupa ka benne diake lhe'esi Corinto

¹⁶ Ttaka ixkixaru rugwea Tata Do Yebáha, kumu labie benie kini Tito-ni ruchacha ikini gele attiba neti ruchacha ikia gele. ¹⁷ Kumu lana, tti unnabaa lenna kini itana ata se'ele-na, labí tisa bedúna; daa ttebana, kumu chigaba re leni itana. De nuha nna kwinaba lana bedá leni dana gwelanni le. ¹⁸ Ridhelhagabatu attu betsi to geri'i lenna. Benne-ni, iyába ka benne ria leke Cristuha ritupake lhe'e adí ka yiesi-na, rinne tseke gebie de rigixxi'a tsebie ka tisa ge Jesús-ni. ¹⁹ Gwea nna la benne-nigaba chi beke-keke kini tsiabie len ri'itu kini sadha'antu belhiu ruttupatu-ni. Nu ruintu-ni uinna kini inná xxeni

le Tata Xisiha lhe kini ule'e deki redába letu ruintu nuní. ²⁰ Benne-ni dhabie len ri'itu ganna chi diatu kini anuttu nu innena getu ttixa uintu len ixeni belhiu ruttupatu-ni. ²¹ Kumu ri'itu ruintu doelha uintu latsiru, laa sunruga arlo Tata Do Yebáha uintu latsiru, anágaba ruingabatu doelha uintu latsiru arlo ka benne.

²² Ridhelhagabatu lenke attu betsi to geri'i. Benne-ni ixé lidú chi bilentue jeru tteba rute nábíe len ka benne, gwexunniba runie ttu bixa, adírula nnanna ruxxenrula lebie deki lebi'i gutebale belhiu. ²³ Tito-ni nna ankana benne reki lenia turo'o rixúna len neti kini rute nátu len lebi'i. A chupa ka betsi to geri'i-ni nna ankake ka benne udhelha ka benne chi ria leke ge Cristuha, delába ka benne ritupake lhe'e adí ka yiesi-na. Ka benne chupa-ni ruinke nu dika inná xxeni le Cristuha. ²⁴ De nuha nna gwaledá lele gwalute belhiu. Gwalule'e gasina ruinle kini iláni ka benne udhelhake ka benne-ni deki lebi'i gwa rakabinle ge adí ka benne lhe anágaba kini ule'e deki neti labí kwentaba rinne tsea gele.

9

Gwaluttupa belhiu kini tsia ge ka benne chi ria leke ge Cristuha se'e Jerusalén-ni

¹ Neti labíru riyasati unia lo yetsi upeya le: “Gwalute nále len ka benne chi ankake ge Tata Do Yebáha”, ² kumu chiba yua lebi'i gwa redába lele rutele. Laxkala arlo ka benne ge Macedonia-ni xxeniba ra lasia tti xpeya ke deki lebi'i ka benne se'ele daka Acaya-na, usedali chi se'e tsele ki utele belhiu. De nuní biyienikin benne-ni nna

ixeke ulekgaba leke uteke. ³ Ttaka neti ridhelha gaaya ka betsi to geri'i-ni ata se'ele-na kini abittu unnitti tisa kia de chi ria deki chiba se'e tsele utele belhiu. Aníha kini attiba chi unneaha, aníha-gaba lebi'i chi se'e tsele utele, ⁴ kini ni kina dha ttu chupa ka nu Macedonia-ni len neti tti itaa ata se'ele-na, la'ania nna etexxakakana le abí chi se'e tsele kini utele belhiu. Kumu ttu elhittuba nuha dhitu ganna abíba chi se'e tsele ki utele. Ria deki ri'itu dhitu elhittu, kiniba abittu innía deki lebi'ila nuná dhile elhittu ge nu chi ratu ka benne-ni. ⁵ De nuha nna uka doelha unnabaa len ka betsi to geri'i-ni nneru gaake itake ata se'ele-na kini kixxi'akanie le ki uttupa gaale nu chi rale uteleha, kini chi tee tse nuha ganna chi isiatuha. Aníha kini ule'e deki gwalí redá lele rutele belhiu kini abittu ute ditibale na.

⁶ Neti ttu nu upeya le: Nu rada ttu lattiha, lattirugaba relapa nuha, nu rada ixeniha nna ixenigaba relapa nuha. ⁷ Kua ttu ttule gwaluteba nu chiba uleki lele utele. Abittu itú elenibinle tti utele na o lhe itú dho doelhabale ki utele na, kumu Tata Do Yebáha rakanie ge ka benne du itta leke tti ruteke ttu bixa. ⁸ Benneha xxeni ra lebie gute tamabe elha tse gele, kini satíaba gatta iyá nu iyasinle. Aníha kini edáru lele uinle bixaba nu anka tse len adí ka benne. ⁹ Kumu attiba ra lo ka tisa geeha ata dia ra:

Benneha utidhi tame begwebie ka benne abittu geke tee;

nu tse benieha, ttu tsaba labí ixulhinri'i ge nuha.

¹⁰ Tata Do Yebaa benne rutebie ninni lhe rugoe benne rigu'ubie lo yuha lhe, benneha-gaba nuha uterue yani gele kini uinrule nu anka tse.

¹¹ Aníha ki gatta iyá gele nna edáru lele ute chiettirule, kini anáchu ganna chi sadha'antu belhiu uteleha nna ka benne dhike nuha nna ugweke Tata Do Yebáha ixkixaru. ¹² Nu edá lele uteleha laa sunruga ixúna kini odilána ka benne chi ankake ge Tata Do Yebáha lo nu riyasakanie, sinuki ixúgabana kini ugweruke Tata Do Yebáha ixkixaru. ¹³ Ganna chi uxíke nu edá lele uteleha, la'ania nna uinke ki inná xxeni le Tata Do Yebáha de ilákanie gwa ruinbale nu ra ka tisa ria lele ge Cristuha lhe gwa redába lele rutele nu riyasakanie lhe rutele nu riyasani iyá ka benne lhe. ¹⁴ Anágaba innabagabake gele len Tata Do Yebáha de raka xxattakanie gele de elha tse chi bete tama Tata Do Yebáha gele. ¹⁵ Ixkixaru Tata Do Yebáha de nu tse redá lebie rutebie geri'i, delába nu tse labí raka geri'i kixxi'ari'i geni.

10

Pabluha rekabie ge ka nu rig'u'u ni'akani sina runieha

¹ Kwinaga neti Pablo, ttiba ben Cristuha, len tisa besiba lhe len elha si'i lasiba aníha-ba rulisaa le, meskiba ganna rákana deki neti ttu nu rasibani ankaa tti dua arlole, ttaka tti rea idittu nna rákana deki yalhá idisa rinnea. ² Rinnabaa lole bittu uinle kini ka inne disaa ganna chi bisiaya ata se'ele-na, kini abittu unia attiba chi rulaba lasia udhaka ka nu rákana deki ri'itu ruinbatu attiba ruin ka benne se'e yiesi lo yu-ni. ³ Gwalí galá, meskiba ankatu ge yiesi lo yu-ni, ttaka labí ruuntu tti ruin ka nu se'e yiesi lo yu-ni. ⁴ Ri'itu tti ritilhatu len nu xxegwiha, labí

rixuintu luesi nu rixúni ka soldadu se'e yiesi lo yu-ni tti ritilhakana, sinuki ri'itu rixúlintu nu tsitsi ra le Tata Do Yebáha kini rutse'e lootu iyába nu ra tsitsi leni, ⁵ delába rutse'e lootu iyába ka tisa rotsi'inu le ka benne tti rinneke lhe anágaba rutse'e loogabatu elha ttaba ruin ka nu rusunakana ki abittu uinbia ka benne Tata Do Yebáha lhe ruuntu kini otsea ka benne nu rulaba leke nna udoke tisa ge Cristuha. ⁶ Lebi'i ganna chi rudole tisa ge iyá tte, la'ania nna ri'itu chigaba se'e tsetu kini ugwetu elha disa iyá ka nu abittu rudokana tisa gebie.

⁷ Lebi'i bittu ulannile ttixa anka ka benne lo lia, gwalulannila ke attiba ankaba geni. Ganna nuxa ttúle chi xen tsitsi lele deki chi ankale ge Cristuha, anágaba nna tegaba ki okinni ikile deki ri'itu chigaba ankatu ge benneha. ⁸ Neti labí rettuti meskiba ganna ritebiaya de ra xxeni lasia tti ria: "Tata Xisiha-ba betebie lo neda getu ki use'e tsitsitu le lo neda gebie, laa betege lo neda getu kini unnittitu le." ⁹ Bittu akinle deki runia uniasinia le len nu rinnea lo ka yetsi ridhelhaa ata se'ele-na. ¹⁰ Kumu se'e ka nu rákana: "Yalhá idisa rinnena lo ka yetsi ridhelhana, ttaka atti duna arlori'i, ttu benne terissiba ankana lhe labí ru'u leri'i tti anka ixtisa-ni." ¹¹ Ka nu rinne aní, raka letu kixxi'entu kana deki atti tteba rinnetu lo yetsi-ni se'etu idittu, anágaba innetu ganna chi se'etu len lebi'i.

¹² Ri'itu labí eyaxintu ku'u luesitu prueba len ttu chupa ka nu se'e naa, ka nu rákana deki yalhaba tse ruinkana. Bi ge ka nuná. Runi nu a re itá lebani ruin ka nuná, kumu la labakana rigu'u luesikani prueba kini rule'e nuxakana rakaru

gekani. ¹³ Ri'itu labí ritebiatu inná xxeni letu ge nu ruintu, sinuki rekibatu rigixxi'atu ka tisa ge Tata Do Yebáha debá ataba chi bedha'ane tsekitu kixxi'atu ke, de nuha nna bisiatu ata se'ele-na. ¹⁴ Ri'itu labí ritebiatu tti ratu: “Chiba bitatu ata se'ele-na”, kumu gwalíba ri'ilatu lade'a tte bisiatu ata se'ele-na ki utixxi'entu le ge Cristuha. Ttebia galátu inetu ganna ttixka abíba chi bitatu ata se'ele-na. ¹⁵ Ri'itu labí ra xxeni letu ge sina ben attu benne subi, labí innátu deki ri'ilatu bentu sinaha. Ri'itu nu ruinlatu, xenba letu gele kua tsiaba lele ge Cristuha, aníha-gaba nna tsani chiettirugaba sina getu daka ata se'ele-na, ¹⁶ kini isilarutu tsiatu kixxi'atu ka tisa geeha len ka benne se'e iditturu. Aníha uintu ki abittu satta'atu lo yu ata chi utixxi'a attu benne subi nna inná xxeni letu ge sina nu ben benneha. ¹⁷ Laxkala nu raka leni inná xxeni leni ge nu ruinna, inná xxenila leni ge Tata Xisiha, kumu benneha nuha raka lenie na. ¹⁸ Kumu nu titúbana ra xxeni leni ge nu ruinnaha, labí lana nuha eya'an tsena arlo Tata Xisiha. ¡Ko'o! Sinuki benne innála Tata Xisiha deki tseba runie, benneha-la nuha eya'an tsebie arlo Tata Xisiha.

11

Pabluha rigixxi'abie ge ka nu labí gwalí ankakana apóstol ge Cristuha

¹ Gwalidhí elha xen lasi kia ge nu innea-ni, neti bittiba ria. Runia attiba ttu nu raka ikini. Gwalutto gwaluchíaba a latti ge nu innea-ni. ² Kumu Tata Do Yebáha-ba runie kini rapa yiea le. Rapaa le yie kumu de chi nabati le kini akale

ge ttúba nubiyú, delába ge Cristuha. Aníha kini neti gwaka kia utso dua le arloe attiba ttu nu rutso du ttu nuila ribani ankana nari xú, abittu bí chi benna. ³ Ttaka neti rixxusatí kini ka ixú yiele satele attiba gwate Eva-ni. Nuha-ruga bixú yiena bedo nagani ge nu botsi'ínu le belhaha. Anágaba lebi'i ni kina ixú yiegabale nna udhanle abitturu itú iki itú lele udo lele Cristuha. ⁴ Kumu lebi'i ttixka daa ttu nu rigixxi'enna le ge attu Jesús subi, nu labí raxxína na len Jesús benne chi utixxi'entu le geeha, lebi'i nna gwexxunniba rudo nagale ge nuha, lhe gwexxunnigaba rula-bile attu espíritu subi, nu labí raxxína na len Espíritu ge Tata Do Yebáha, delába Espíritu nu chí uxíleha, lhe anágaba ttixka daa attu nu rigixxi'enna le attu tisa subi, nu labí raxxína na len ka tisa chi utixxi'entu le ge Cristuha, lebi'i nna gwexxunnigaba rulabile tisa ge nuha. ⁵ Neti rakati labí rexxa gaaya arlo ka nu rudo nagale gekinna, ka nu rale deki ankakana ka apóstol ra xxeni xxatta lekani. ⁶ Kumu meskiba neti labí tte tse rinnea tti rinne ka nuná, ttaka netila ankaa nu yurua. Ixe looba lhe ixe libeba chí bele'enia le nu yua.

⁷ Neti, ¿si satsaba nuha benia borexxa gaa lasia kini lebi'i uná xxeni lele tti labí bekixaa le tti utixxi'ania le ka tisa ge Tata Do Yebáha? ⁸ Ka benne ritupake ria leke ge Jesús-ni se'eke lhe'e adí ka yiesi-na, ka benneha-ba bedhaka si'a ulhia belhiu lenke kini bixúti tti ugwekia utixxi'ania le ka tisaha. ⁹ Atti udoa len lebi'iha, tti biyasati ttu bixa, ni ttúle labí betsetsinia le. Ka betsi to geri'i, ka benne daa daka Mace-

donia-niba beteke nu biyasati. Doelha tsitsiba benia kini abittu betsetsinia le nna anába sa tsiaya unia. ¹⁰ Cristuha gwa yu xeabe deki gwalíbati. Ni ttú benne do lo yu ge Acaya-na labí aka gebie usune kini abittu inná xxeni lasia de abittu unnabaa belhiu tti ugwekia naa. ¹¹ ¿Beaka runia aní ganna? ¿Si de labí rakati gele? ¡Ko'o! Tata Do Yebáha gwa yu xeabe gwa rakabati gele.

¹² Ttaka neti sa tsiabaa unia aní, labí innabaa belhiu len lebi'i. Aniha unia kini udheaya ro'o ka nu ra xxeni lekani ka nu rákana deki ruingabakana sina attigaba ruuntu. ¹³ Ka nuná ruinkana deki ankakana apóstol ge Cristuha, ttaka labí gwalíkinna. Nu gwen lasiba ankakana. ¹⁴ Labí dika ebaninri'i ge nu ruin ka nuná kumu kila kwina nu xxegwiha ruinna deki ankana attiba ttu anjeli do lhe'e xiani. ¹⁵ Laxkala labí dika ebaninle ganna ka nu rixúkana lo sina ge nu xxegwiha, ruingabakana deki ankakana ka nu rigixxi'akinna ka benne nu anka tse. Ttaka ganna chi bisia sáha, dhiba ka nuná nu ralhakana ge nu ruinkana.

Pabluha rigixxi'abie ge nu ratebie

¹⁶ Rinnea rulisaa le attu libe: Ni ttúle abittu akinle deki rakaba ikia tti rinnea aní. Ttaka ganna si anába rulaba lele, gwalugwelhaba neti unia ge nu raka ikini kini aka kia inná xxeni lasia ttu latti ge nu runia. ¹⁷ Laa Tata Do Yebáha-ga ree neti aní beni. ¡Ko'o! Nu anka kibaa nuní ra xxeni lasia, ruinna attiba nu raka ikini. ¹⁸ Kumu ki ixeba ka nu ra xxeni lekani ge nu ruinkana, anágaba neti inná xxenigaba lasia ge nu runia.

19 ¡Lebi'i rule'ele deki ankale nu yuu ttinka, ttaka delo nna gwexxunniba rudo nagale ge ka nu raka ikikinna! 20 Lebi'i axtala ridielhale ge ka nu rudhakakana le attiba ttu nu to'o lo sina gekani, lhe axtala ridielhale riguakana lo nále nu tee gele,

lhe rudhakakana le attiba rakaba lekani. Anágaba nna ruchíagabale lo ka nu ra xxeni lekani, ka nu labí ria lekani le.

Ka nuná, atti rudhakakana le aní, ttisidiba rigapabakana ro'ole.

21 Elhittu-ba nuní ridía tti ria yalhá ttela yusi ukatu len lebi'i, labí bedhakatú le tti rudhaka ka nuná le.

Ttaka ganna ka nuná ra xxeni lekani ge attu bixa, neti gwakagaba kia inná xxeni lasia. Rinnebaa attiba ttu nu raka ikini. 22 Ganna ka nuná rákana ankakana ka nu rinne tisa hebreo, anágaba neti rinnegabaa tisa hebreo, nna ganna rákana ankakana nu Israel, anágaba neti anagabaa nu Israel,

lhe ganna rákana datiakana Abraham-ni, anágaba neti datiagabaa benneha.

23 Ganna rákana ankakana ka nu rixúkana lo sina ge Cristuha, neti rixúrulaa lo sina ge benneha tti lakana.

Rinnebaa attiba ttu nu gwalíba raka ikini.

Kumu netila nu chi urenrúa sina ge benneha attichula lakana,

lhe ixé lidúrula chi uttaa lisiyya,

lhe ixé lidúrula chi biyayaa,

lhe ixé lidúgaba chi uláya lo elhuttiha lhe.

24 Ka nu lhe'esi kiahá, delába ka nu Israel-ni, gayu lidú chi bekuhákana neti len yieti.

Lhe'e ttu ttu libeha rerua bixxi jaa (39)
 uxxuakana neti yietiha.

²⁵ Tsunna lidú chi uxxuakana neti yaga,
 lhe ttu lidú chi besiakana neti íyya lhe.

Anágaba tsunna lidúgaba chi bexunnina kia
 gannala uttia tti rixudi ka barcu diayaha
 lhe'e indatooha.

Ttu ela ttu ságaba udaaya lo indatooha lhe.

²⁶ Ixe lidú tti yu'a neda bexunnina kia tti rilháya
 lo ka yoo-na,

lhe bexunnina kia ge ka ubana lhe.

Anágaba bexunnigabana kia ge ka nu lhe'esi
 kiahá, delába ka nu Israel-ni;

bexunnigabana kia ge ka nu abittu ankakana nu
 Israel.

Anágaba nna bexunnigabana kia uttikana neti
 lhe'e ka yiesi-na,

lhe bexunnigabana kia satea ttu bixa tti ritea ata
 lanú benne se'e,

lhe bexunnigabana kia lo indatooha lhe.

Anágaba bexunnigabana kia ge ka nu rákana
 deki ria lekani Tata Do Yebáha, ttaka labí
 liikinna.

²⁷ Anágaba betú besábati uren xxattaa sina,
 lhe ixé lidúgaba bebeaya bisiela, labí uta'adhia,
 lhe gwadú uttia ubina lhe bebisia inda lhe.

Ixe lidú chi bette ubina lhe'a, abittu roa,
 lhe gwadú beyasaa idilha de labí gwadilo xoa tee.

²⁸ Anna laa suna nuníruga ratea, anágaba ttu
 ttu ságaba ruchacha ikia ge iyá ka benne chi ria
 leke Cristuha gaxaba se'eke. ²⁹ Kumu ttixka nuxa
 ttúle ridakale ttu bixa, anágaba neti ruyúgabaa
 elha disa ge nu rateleha, lhe ttixka nuxa ttúle
 ridí yiekana le ki ruinle ttu bixa nu abittu anka

tse, anágaba neti risa'agabati tti rudhakakana le aníha.

³⁰ Ganna tee ttu bixa inná xxeni lasia geni, ge nu labí gwakaa unia, ge nuha-ruba gwaná xxeni lasia. ³¹ Tata Do Yebáha Xxudi Jesucristu benne anke Xxanari'iha, benneha satía uinri'i kini inná xxeni lebie. Benneha gwa yu xeabe, neti labí ruin lasia. ³² Tti rinnabia Aretas-ni ka yiesi se'e itúba daka Damasco-ni, la'ania rea lhe'esi Damasco. Nu rinnabiana lhe'esiha bese'ena ka nu biyúkana ro'o yiesiha kini udaxxukana neti ganna chi eriaya niha. ³³ Ttaka lhe'e ttu sumiba begu'uke neti belhidake neti ro'o ttu ventana do lhe'e de'e rilhi abi'iba yiesiha. Aníha-ruba nna chi uka uláya lokani kini abittu bedaxxukana neti.

12

Pabluha rigixxi'abie ge nu bela'anie yebáha

¹ Gwalí galá, bi teeki iri'enri'i inná xxeni leri'i ge nu ruinri'i, ttaka neti teeki kixxi'aya ge nu bela'ati yebáha, delába nu ben Tata Xisiha kini neti biláti. ² Neti ankabiati ttu nubiyúria leni Cristuha. Chi uka sitá ida nuha atti ttu nnelaba biyalhina kini ugíana nu beyonna yebáha. Bittuba yua si itupa len bela latini ugíana, o abittu. Sunruba Tata Do Yebáha gwa yubie. ³ Nu yúrubaa, netiba nuha biyalhia kini ugíaya ata chi ga'anani Tata Do Yebáha tse'e tse ka benne, si itupa len bela latia ugíaya, o abittu. Sunruba Tata Do Yebáha gwa yubie. ⁴ Iyába tsagwi anka ka tisa biyienti yebáha, ka tisa ka nu ni ttu benne dika innebie kana. ⁵ Ge

nu gwatealigaba nna gwaná xxeni lasia geni, ttaka ge nu ruin kwinaga neti labí inná xxeni lasia geni. Laruba ge nu abittu gwakaa unia, ge nuha-ruba gwaná xxeni lasia. ⁶ Ganna aka lasia inná xxeni lasia ge nu runia, labí ge nu raka ikini nuha unia, kumu inneba neti ge nu gwalíba runia. Ttaka labí raka lasia inná xxeni lasia kini aníha nna anuttu nu akinna deki neti xxenirula ra lasia attichula nu rilenna runia lhe attichula nu riyieninna rinnea lhe. ⁷ Anágaba kini abittu inná xxeni lasia ge nu tse lhe ge nu xxeni bela'ati yebáha, de nuha nna bete Tata Do Yebáha ttu nu rutsetsinna neti. Nu rutsetinna netiha attiba ttu yetsi ankana yadana latia. Nuní rixúni nu xxegwiha kini rugwena neti elha disa. Aníha kini abittu ttebiaya inná xxeni lasia ge nu bela'atiha. ⁸ Tsunna lidú chi unnaba ditia lo Tata Xisiha kini kuabie nuní latia. ⁹ Ttaka labie bekailee kia ree: “Beyaka xen lelu, ukare'aba gwa rakaba lania lu, kumu len ka nu abittu re tsitsi lekinna, neti rule'e loorulaa nu tsitsi ra lasia.” De nuha nna neti Pablo itú iki itú lasia inná xxeni lasia ge nu abittu gwakaa unia. Aníha kini satíaba ule'e looa nu xxeni ra le Cristuha. ¹⁰ Laxkala neti ittala redú lasia atti labí gwakaa unia ttu bixa, lhe tti rinnekana kia lhe tti riyasa kia lhe. Anágaba ittagaba redú lasia tti ridú nookana rudhaka disakana neti, lhe ttixka bixa ratea lhe. Iyá nuní ratea de rekiá rigixxi'aya ge Cristuha. Kumu neti attila labí re tsitsi lasia, la'aniala ribeki tsitsi Cristuha lasia.

Pabluha ruchacha ikie ge ka benne ria leke Cristuha se'e lhe'esi Corinto

¹¹ Neti ge nu raka ikibani runia tti ra xxeni lasia, ttaka lebi'iba nuná rudo doelhale neti ki runia aní; gwarrana lebi'ila nuná inne tsele kia. Kumu meskiba neti lanú nu ankaa, ttaka labí rexxa gaaya arlo ka nu rale deki anakana ka apóstol ra xxeni xxatta lekani. ¹² Tti udoa len lebi'iha, labí bedú siia a benia ka nu xxeni lagwi gele, delába ka milagru lhe ka nu bebaninle gekani lhe. Iyá nuní benia bele'e deki gwalí ankaa apóstol ge Jesús-ni. ¹³ Lebi'i, ¿si chi berexxa gaaya le arlo adí ka benne ria leke Cristuha, delába ka benne ritupa lhe'e adí ka yiesi-na? ¿Si laaba ga de abíba betsetsinia le innabaa le nu biyasati atti udoa len lebi'iha, si laaba ga de nuha-ba nna risetsinle neti? ¿Gwalidhíchi elha xen lasi kia ge nu rose'a lole-ni!

¹⁴ Nnanna chi du tsea ki itaa etelannia le. Nuní chi aka beyonna libe ritaa. Anágaba unia ganna chi bisiaya ata se'ele-na, labí raka lasia utsetsinia le ge nu iyasati, kumu laa nu tee gegale rulha lasia dhia, sinuki lebi'ila nuná. Kumu attiba ttu xxudi len ka xi'inni, laa ka nuha-ga nuha uchacha ikikani ge nu go xxudiha, ¿laaba ganna xxudiha-la nuha uchacha ikini ge nu go ka xi'inniha? ¹⁵ Laxkala neti de lebi'i nna eria iki eria lasia utea nu tee kia, meskila tuttíru etua de rula'ania le kini lebi'i nna saría tsena le. Meskila neti rakaruti gele, lebi'i nna lattiruba rakinle kia.

¹⁶ Ttu chupale rale: “Gwalí galá, la'ania lana labí betsetsinna ri'i ge nu biyasinna, ttaka ankana ttu nu rotsi'inu leni nna len gwen lasiba

bedaxxuna ikiri'i." 17 Gwalinnáruga, ¿si ka benne ridhelhaa ata se'ele-na, si ka benne-na nuná rixúti ke ki ralhia belhiu gele? 18 ¡Ko'o, labí! Neti, tti unnaba lo Tito-na ki itana ata se'ele-na, udhelhagabaa attu betsi to geri'i lenna. Gwalinnáruga, ¿si utua Tito-na gele tti bitana ata se'ele-na? ¡Ko'o, labí! Ri'itu labí ruin ri'itu aná. Ri'itu turo'oba rulaba letu lhe turo'ogaba ruintu lhe.

19 Xa betsi to kia, ¿si rakinle deki rigí xúba nátu tti ratu le deki labí bi ruintu? ¡Ko'o, labí! Ri'itu rinnebatu arlo Tata Do Yebáha atti galába benne due len Cristuha. Iyába nu ruintu, ruinbatu na kini lebi'i tse'e tsitsirule lo neda geeha. 20 Kumu neti rixxusati gele ni kina tti isiaya ata se'ele-na abíba etexxakaa le ruinle tti tte raka lasia uinle, anágaba neti ni kina abíba unia nu tsu'u lele tti isiaya naa. Kumu rixxusati ni kina etexxakaa le se'e tilhale,

lhe rutía di le luesile lhe.

Anágaba ni kina se'ele risa'ani len luesile, lhe ni kina yu'ule rigu'u ni'a ge luesile lhe.

Anágaba ni kina se'ele rinne ge luesile, lhe rinne kwe'e luesile lhe.

Anágaba ni kina etexxakaa adíle se'ele ruinle deki ankale nu ra xxeni lele, lhe ni kina nu subi subiba ruinle yu'ule lhe.

21 Anágaba rixxusagabati ni kina tti isiaya naa, ugwe Tata Do Yebaa kia neti elhittu tti dua lagwi gele. La'ania nna kwesia de elenti kumu de ixele axta ttuha dale ruinle tulha nna labí chi bodúna le ki udhanle iyá nu satsa ruinle, lhe labí chi bedhanle risále nu subi subi, lhe anágaba labí chi bedhanle ruinle nu retaba le latile ruinle lhe.

13

Pabluha rulhuxe rinnebie len ka benne se'eke lhe'esi Corinto

¹ Nuní aka tsunna libe itaa ata se'ele-na nna iyába nu riyasa aka elhuxtisi geni teeki se'e chupa o tsunna ka benne biyú loke bixa uka. Aníha kini aka elhuxtisi ge nu ukaha. ² Chiba xpeya le tti bitaa ata se'ele-na nu berupa libeha, nnanna rea idittu redennea attu libe ria, ganna chi isiaya attuha ni ttúle labí satua lasia le: ni ka nu benkana tulha ttuha lhe nigaba nuxaru attu benne lhe. ³ Aníha kini lebi'i ilenle deki Cristuha-ba nuha rinnee tti rinnea. Benneha labí a eyaxanie bixa udhake le, sinuki tsitsi udhaka benneha le. ⁴ Gwalí galá benneha beyake ttu benne labí tsitsi uná lebie tti utábie lo ya kurusiha, ttaka de Tata Do Yebáha ra tsitsi lebie, nu ra tsitsi leeha beni kini nnanna anka ben Cristuha. Anágaba ri'itu nnanna ratetu ttiba gwate benneha, labí tsitsi re letu, ttaka de Tata Do Yebáha ra tsitsi lebie, de nuha nna runie kini ri'itu tse'etu aka bentu de se'e lentu Cristuha. Aníha kini ixútu ki ute nátu len lebi'i.

⁵ La lebi'iba gwaltse'e gwalulanni gele ganna gwalínle ria lele Cristuha. Lebi'i gwa yúbale, benneha doe lhe'e lastole. Ganna abíba doe lhe'e lastole, la'ania nna chiba binittile arlo Tata Do Yebáha. ⁶ Neti ruxxenba lasia deki lebi'i gokinniba ikile deki ri'itu labí binittitu arloe.

⁷ Ri'itu rinnabatu len Tata Do Yebáha kini lebi'i abittu uinle nu satsa. Laa ruingatu kini ule'e deki ri'itu iria tsetu arlo Tata Do Yebáha. ¡Ko'o! Sinuki ruinlatu kini lebi'i tse'ele uinle latsiru, meskila ri'itu ule'e deki rinittitu arloe. ⁸ Kumu

ri'itu ruintu nu raxxína len nu gwalíga anka tisa ge Tata Do Yebáha, labí ruintu nu abittu raxxína len tisa geeha. ⁹ Laxkala ittaba du letu de labí tsitsi re letu, lebi'i nna kwe tsitsila lele. Nuní rinnabatu gele len Tata Do Yebáha kini isinle akale benne tse'e tsitsirule lo neda geeha. ¹⁰ De nuha nna nnanna rea idittu runia yetsi-ni nna ridhelhaa na len lebi'i, kini ganna chi bisiaya ata se'ele-na abittu udhaka disaa le. Kumu Tata Xisiha labí betebie lo neda len neti kini utse'e loo le, sinuki betelee lo neda kia ki use'e tsitsia le.

¹¹ Debá nuníba rigixxi'ania le xa betsi to, gwaltse'e itta, lhe gwaluin doelha kini isinle akale benne tse'e tsitsile lo neda ge Tata Do Yebáha, lhe anágaba gwaluse'e tsitsi luesile, lhe ttúba gwalulaba lele, lhe latsiru gwaltse'e len luesile lhe. Aná nna Tata Do Yebáha gwadúgabe len lebi'i. Benneha rakanie geri'i lhe ruse'e tsebie ri'i lhe.

¹² Gwalugwe luesile ttu padiuxi lhe gwaligo ttu xxaga luesile lhe. ¹³ Iyába ka benne se'e nii ka benne chi riesini Tata Do Yebáha ki akake gebie ridhelhake ttu padiuxi gele.

¹⁴ Jesucristu benne anke Xxanari'iha edá lebie aka lenie le lhe anágaba edí baale elha si'i lasi ge Tata Do Yebáha, lhe Espíritu geeha satía dhoe len lebi'i. Amén.

**Ka Tisa ge Tata Jesucristuha
Zapoteco, Santa Ana Yareni: Ka Tisa ge Tata
Jesucristuha New Testament**

copyright © 2014 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Zapotec, Yareni

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-12-01

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 31 Jan 2023 from source files
dated 29 Jan 2022

1fa271cb-de62-58fc-97c6-e1d0fa68b33d